

דאיך מתני' לא פליגי בה כלל, וכולהו מודו דלישראל משומד או כותי קאתי, והיינו טעמא משום דבמתני' קתני וכולן ששחטו וכו', ולא מתרצא שפיר לאוקמת' דרבא, לכך פליגי עליה אימוראי, ומר מוקי לה בטמא בחולין. והיינו דקא מסיים ואזיל רש"י ז"ל: וכולן, בגמ' מפרש מאי וכולן. ע"כ. אע"ג דלא מפרש' וכולן למאן דמוקי לה בכותי או משומד, אלא שהוא (נמשך) עם הלשון (האחר שלפניו) וכדכתי', (ודוק). וכין שכן התם בערכין דלא שקיל וטרי אלא הכל לאתויי מאי, בכל דהו סגי ליה, דהיינו כותי או משומד, ולא נצטרך לאוקומי מתני' במקדשין כלל, דלכאורה מכילתין בשחיטת חולין קא מיירי ואין לה ענין לשחיטת קדשים כלל.

וא"ת והא אוקמת' דרבינא מפרש כולה מתני' בחולין ואתי שפיר לדידיה וכולן ששחטו וכו', וא"כ אמאי לא קא מייתי הך אוקמת' התם בערכין, דאע"ג דרבא תרצינהו לתרתי מתניי' כחדא, מ"מ אוקמת' דרבינא דמתרצא ליה מתני' שפיר דקתני וכולן ששחטו עדיפא טפי, והל"ל חדא באין יודעין בו אם הם מומחין או באין יודעין בו אם הם מוחזקין, וחדא בכותי או במשומד וכדמשני רבא. וי"ל דלאוקמ' דרבינא לא מתרצא שפיר הכל לאתויי מאי, דאי לא מתעלה וגמיר פשיטא דשחיט לכתח'י, ואי מתעלה ולא גמיר פשיטא דלא שחיט, ואי משום דלא ידעי ביה לא גריע גופיה משום הכי, הילכך לא שייך למימר הכל לאתויי כי אם הגרוע מצד עצמו, לא מצד ידיעתו בו. ולקמן נאריך בזה בס"ד. ודו"ק דרש"י ז"ל כתב והכל שוחטין דמתני' פליגי בה אימוראי בגמ' למר לאתויי וכו', ואילו אוקמתיה דרבינא לא אדכר. כנ"ל.

וא"ת אמאי לא תנא הכא אחד אנשים ואחד נשים, כי הכי דקתני בריש תמורה ובריש ערכין. וההיא דערכין איכא לשנויי דאגב דתני כהנים דאיצטריכא ליה כדאמ' בגמ' התם (ג, ב), תנא נמי נשים אע"ג דפשיטא, כדתני לויים וישראלים אגב דתני כהנים וכדאמ' התם בגמ', מיהו האי דתמורה

אע"ג דלמתני' בהדיא אחד אנשים ואחד נשים לא איצטריך למתני' משום דאין חידוש באשה יותר מבאיש, וכמו שכתבו בתוס' (ד"ה הכל), מ"מ לרביינהו ממילת הכל שפיר מצינו למימר דאתא לרביינהו, כיון דאיכא מ"ד דלא ישחטו. וי"ל דניחא ליה למנקט התם בערכין חדא מאוקמת' דגמרא דילן דמתרצי בהו שוחטין ושחיטתן כשרה. וא"ת תינח מתני' אבל אידך מתני' (טו, ב) דלא קתני אלא הכל שוחטין לבד למה ליה למימר לאתויי ישראל משומד, נימא לאתויי נשים. וי"ל כיון דאוקי מתני' בכותי משום דקשיא רישא לסיפא, הילכך לא מצינן לאוקומי אידך מתני' דפירקין אלא במידי דאית ביה חידושא טפי, דהיינו ישראל משומד, דאילו נשים פשיטא, השתא כותי קא שחיט נשים לא כ"ש. והיינו דלקמן בפירקין (יז, א) קאמ', אלא אמ' רבא הכל שוחטין חדא לאתויי כותי וחדא לאתויי ישראל משומד, דאיכא למידק קצת אמאי צריך למנקט מתני' דילן כלל, הא כבר תרצו אותה בדוכתה, אלא ודאי דה"ק, כיון דחדא בכותי כי היכי דלא תקשי רישא לסיפא, ע"כ אידך בישראל משומד. וא"ת ולכולהו פירושי מ"ש דהתם בערכין לא מייתי כי אם אוקמת' דרבא, ומייתי לה בלישנא דאיתמרא על אידך מתני' דלקמן (טו, ב) דתנן הכל שוחטין ובכל שוחטין וכו' דאוקי חדא בכותי וחדא בישראל משומד, ושביק אינך אוקמת' דעדיפא מיניה, דאוקמת' דרבה בר עולא דאוקי לה בטמא בחולין מחזירא טפי וכדבעי' למכתב קמן בס"ד. וי"ל דהתם בערכין כולה שקלא וטריא דההיא שמעתת' היינו לפרושי הכל לאתויי מאי, ובכל דהו ניחא ליה, ונקט אוקמתיה דרבא משום דרבא תרצינהו כחדא לתרתי מתניית', ואע"ג דפליגי עליה אימוראי במאי דאוקי מתני' בכותי או במשומד, היינו משום דקשיא ליהו מאי וכולן, לכך אוקי לה רבה בר עולא בטמא בחולין, אבל מתני' דלקמן דלא קתני אלא הכל שוחטין, כולהו מודו דלאתויי כותי או משומד קתני הכל. וזהו שכתב רש"י ז"ל (במשנה ד"ה הכל): והכל שוחטין דמתני' פליגי בה וכו'. פי' לפירושו, דאילו הכל שוחטין